

Retningslinjer for innkjøpsordningen for oversatt litteratur

1. Formål

Formålet med innkjøpsordningen for oversatt litteratur er at det blir oversatt, utgitt, spredt og lest litteratur av høy kvalitet oversatt til norsk fra flest mulig språk.

2. Vedtaksmyndighet og høring

Kulturrådet har den endelige vedtaksmyndighet for innkjøpsordningenes utforming, men relevante organisasjoner skal høres før vesentlige endringer i retningslinjer og/eller betalingsmodeller blir vedtatt.

3. Definisjoner

Med «oversatt litteratur» menes utgivelser ment for det allmenne publikum som originalt har kommet ut på et annet språk, men som skal oversettes fra originalspråket og utgis på norsk. Unntaksvis kan oversettelser via tredjespråk komme inn under ordningen. Oversettelser fra samisk og nasjonale minoritetsspråk til norsk kommer inn under innkjøpsordningene for ny norsk litteratur.

Ordningen omfatter både skjønnlitteratur og sakprosa, inkludert tegneserier, for voksne og for barn og unge. Gjendiktninger av lyrikk kommer inn under innkjøpsordningene for ny norsk skjønnlitteratur.

Ordningen omfatter ikke:

- hobbybøker, håndbøker, reiseguides, selvhjelpsbøker eller andre former for bruksprosa
- oppslagsbøker, leksikalske verk og referanseverk
- skole- og lærebøker
- vitenskapelige avhandlinger, forskningsrapporter og utredninger
- profesjons- eller bransjeorienterte bøker

4. Krav til søknaden

Norske utgivere kan søke om innkjøp.

En søknad skal bestå av søknadsskjema med prosjektbeskrivelse, der søkeren gir en egen presentasjon av forfatter, verk og oversetter, og hvor det fremgår hvorfor denne utgivelsen bør komme ut på norsk. Når søknaden sendes inn, skal signert oversetterkontrakt og dokumentasjon på at forlaget har inngått kontrakt om utgivelse av verket på norsk være vedlagt. En prøveoversettelse skal som hovedregel legges ved. Hvis prøveoversettelse ikke er vedlagt, bør det begrunnes i søknadsteksten. Omfanget av prøveoversettelsen skal være mellom 5 og 20 sider.

Oversettelsen kan ikke være utgitt ved søknadsfristens utløp. Det kan søkes om nye oversettelser av verk som tidligere er oversatt til norsk. Det kan ikke søkes om innkjøp av bokprosjekter som tidligere har fått avslag. Dersom et verk kommer ut som p-bok og e-bok, skal søknaden gjelde for innkjøp i begge formater. Med e-bok forstås her tekster digitalisert for lesing på en elektronisk plattform og som uten større endringer kunne vært trykket på papir.

Verket må gis ut senest to år etter mottak av vedtaksbrev.

5. Vurderingsprosessen

Vurderingsutvalget for oversatt litteratur består av minst fire medlemmer som oppnevnes av Kulturrådet for to år av gangen og med mulighet for gjenoppnevning. Utvalgene skal representere en bredde i litteratursyn og kunnskap om ulike sjangre og målgrupper. Relevante organisasjoner på litteraturområdet vil bli bedt om å komme med innspill til utvalgsmedlemmer i forbindelse med oppnevningen av vurderingsutvalgene. Utvalget kan innhente faglige konsulentuttalelser, for eksempel i forbindelse med vurdering av visuell litteratur.

Innkjøpsordningen for oversatt litteratur er en selektiv ordning. Hvor mange titler som kan kjøpes inn, bestemmes av det årlige budsjettet og vurderingsutvalgets vurderinger av hver enkelt tittel.

Med utgangspunkt i et faglig og kunstnerisk skjønn vil særlig følgende punkter kunne legges til grunn for vurderingen av søknaden:

- Søkerens begrunnelse for hvorfor verket skal komme ut på norsk
- Hvilket språk verket oversettes fra og hvilket land det opprinnelig kom ut i
- Forfatterens tidligere utgivelser
- Oversetterens tidligere arbeid
- Mottakelsen av originalverket eller andre oversettelser av originalverket
- Prøveoversettelsen
- Om verket tidligere har vært oversatt til norsk
- Om oversettelsen bidrar til økt bredde i litteratur utgitt på norsk
- Om utgivelsen treffer målgruppen dersom boken er for barn og unge

Vurderingsutvalget er delegert vedtaksmyndighet fra Kulturrådet. Utvalget kan på eget initiativ ta opp igjen bøker til behandling. Lister over behandlede bøker skal legges fram for Kulturrådet til orientering.

Ved avslag blir det ikke gitt annen begrunnelse enn at boken ikke er prioritert innenfor budsjettrammen.

6. Levering og betaling

Innkjøpte bøker skal sendes Kulturrådets distributør så raskt som mulig etter utgivelse. Samtidig som bøkene leveres, skal faktura sendes Kulturrådet. Forfallsdato skal være 30 dager etter innsending. Det skal sendes ett rapporteringseksemplar til hvert av medlemmene i vurderingsutvalget og ett eksemplar til Kulturrådets sekretariat. Utsendelsen skjer på utgivers regning.

Kulturrådet betaler ett beløp direkte til utgiver for hele innkjøpet. Beløpet skal fordeles mellom utgiver og oversetter på bakgrunn av gjeldende betalingsmodell det året boken ble kjøpt inn. Tilleggshonoraret til oversetter tar utgangspunkt i avtalt honorar mellom forlag og oversetter. Utgiver sender signert skjema for utregning sammen med fakturaen. Signert skjema gjelder også som dokumentasjon på de faktiske oversetterkostnadene. Tilleggshonoraret til oversetter skal i sin helhet umiddelbart utbetales fra utgiver til oversetter.

7. Tilgjengeliggjøring i folkebibliotekene

Bøkene som kjøpes inn, tilgjengeliggjøres for norske folkebibliotek. Bibliotekene skal ivareta og gi tilgang til de innkjøpte bøkene i minst fem år. Utgivelsesåret regnes som første år..

8. Aksept

Ved søknad erkjenner og aksepterer søker de vilkår og betingelser som fremgår av søknadsskjemaet og retningslinjene som hører til innkjøpsordningen.